

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS OFICIALIOSIOS STATISTIKOS IR VALSTYBĖS DUOMENŲ
VALDYSENOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-22-2224; TAIS Nr. 22-17086(2))**

2023-02-17 Nr.NV-334

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1.1.21 papunktyje nurodoma, kad vienas iš Statistikos kolegijos narių yra Lietuvos socialinių tyrimų centro atstovas. Atkreipiame dėmesį, kad Vyriausybės 2020 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr.1260 priimtas sprendimas nuo 2021 m. sausio 1 d. reorganizuoti Lietuvos socialinių tyrimų centrą, Lietuvos teisės institutą ir Lietuvos agrarinės ekonomikos institutą sujungimo būdu į Lietuvos socialinių mokslų centrą. Būtina tikslinti minėtą Projekto papunktį.

2. Atkreipiame dėmesį, kad Juridinių asmenų registre (Juridinių asmenų registro viešos paieškos duomenys) nėra įregistruota Lietuvos biotechnologų asociacija, kurios atstovas numatomas Valstybės duomenų valdymo kolegijos nariu (žr. Projekto 1.2.25 papunktį). Būtina tikslinti Projektą.

3. Projektu tvirtinamų Valstybės duomenų valdymo kolegijos nuostatų (toliau – Nuostatai) 3 punkte nustatyta, kad Valstybės duomenų valdymo kolegija (toliau – Kolegija) rengia ir teikia Valstybės duomenų agentūrai (toliau – Agentūra) siūlymus sprendžiant klausimus, susijusius su Kolegijos tikslu, ir Vyriausybės jai pavestus klausimus, susijusius su 3.1-3.3 papunkčiuose nurodytomis funkcijomis. Įvertinus tai, kad Vyriausybės pavedimai (sprendimai) įforminami nutarimais, ši nuostata tikslintina, nes neaiškus jos įgyvendinimo mechanizmas. Tokia nuostata suponuotų, kad turėtų būti priimami dar atskiri Vyriausybės nutarimai, kuriuose Kolegijai būtų nustatyti pavedimai, tačiau tai neatitiktų teisėkūros ekonomiškumo principo. Tinkamai įgyvendinant Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad Kolegija be kita ko nagrinėja ir Vyriausybės jai pavestus klausimus, manome, kad šie konkretūs klausimai ir turėtų būti nustatyti Nuostatuose, o ne pakartojama minėta Įstatymo nuostata. Atsižvelgdami į tai, siūloma tikslinti Nuostatų 3 punktą. Analogiška pastaba taikytina ir Projektu tvirtinamų Statistikos kolegijos nuostatų (toliau – Statistikos kolegijos nuostatai) 3 punktui.

4. Siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo, siūlome Projektu tvirtinamo Valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ir teikimo aprašo (toliau – Aprašas):

1) 3.1 papunktyje nurodyti, *kokios kitos svarbios objektyvios priežastys* turimos omenyje (atskleidžiant vertinamojo pobūdžio sąvoką);

2) 3.6 papunktyje nurodyti tarp *kokių sistemų* užtikrinamas automatizuotas keitimasis duomenimis;

3) 26 punkte nurodyti, *kokie papildomi valstybės duomenų parengimo darbai* turimi omenyje (ar tai tie patys, kurie nustatyti Aprašo 22 punkte);

4) 8 ir 26 punktuose vietoj nuorodos į „*sutarčių sudarymo*“ siūlome vartoti „*duomenų teikimo sutarčių sudarymo*“ – derinant su Įstatymo 21 straipsnio 3 dalies nuostatomis.

5. Aprašo 5–7, 9, 13, 25 ir kituose punktuose, nurodant atitinkamą terminą tam tikriems veiksams atlikti, turi būti nurodomas ir šių terminų skaičiavimo atskaitos taškas (*nuo ko* ar *iki ko* skaičiuojant). Šiuo aspektu peržiūrėtinas ir tikslintinas Aprašas

6. Sistemiškai įvertinus Įstatyme apibrėžtas sąvokas, taip pat Aprašo I skyriaus nuostatas, atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 7, 9 ir kt. punktuose turi būti konkretinama vartojama nuoroda „*duomenys*“ – neaišku kokie tai duomenys (kituose punktuose vartojama *valstybės duomenys*, dar minimi *pirminiai duomenys* ir pan.). Atsižvelgdami į tai, siūlome suvienodinti vartojamas sąvokas arba jeigu tai „duomenų“ sąvoka, kurią apibrėžia Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas ar kitas įstatymas, siūlome atitinkamai papildyti Aprašo 3 punktą, kuriame nustatytos visos vartojamos sąvokos.

7. Siūlome įvertinti, ar Aprašo 13 punkte nurodytas neapibrėžtas terminas „*nedelsiant*“ punkte neturėtų būti sukonkretinamas (pvz., nurodant *ne vėliau kaip...* - žr. Aprašo 9 punktą).

8. Pagal Įstatymo 20 straipsnio 8 dalį „valstybės duomenys tvarkomi įmanomai trumpiausią laiką, *atsižvelgiant į duomenų tvarkymo tikslus*. Valstybės duomenų tvarkymo *terminus* nustato Vyriausybė“. Tokios nuostatos suponuoja, kad valstybės duomenis tvarkant skirtingais tikslais, kurie nustatyti Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje, turi būti nustatyti ir skirtingi jų tvarkymo terminai. Tačiau Aprašo 19 punkte nustatytas tik vienas valstybės duomenų tvarkymo terminas – 25 metai nuo jų gavimo dienos. Siūlome tikslinti ir pagrįsti siūlomą teisinį reguliavimą, nes teikime Vyriausybei nepateiktas šio termino pagrindimas.

9. Aprašas tikslintinas atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298, 90 ir kt. punktų nuostatas:

1) Aprašo 16 punkte tikslintinos nuorodos į Vyriausybės nutarimais tvirtinamus dokumentus;

2) Aprašo 32 punkte įstatymo pavadinimas rašytinas be žodžių „Lietuvos Respublikos“, nes jis Apraše nurodomas nebe pirmą kartą.

10. Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 (toliau – Reglamentas), 38 punkto nuostatas, siūlome teikimą Vyriausybei tikslinti ir nurodyti visą Reglamento 21 punkte reikiamą informaciją (pvz., nėra duomenų apie teisės aktus, kuriuos reikia priimti, nes reikės priimti ir kitus teisės aktus (Reglamento 21.6 papunktis), informaciją apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka, nes Aprašo 3 punkte apibrėžiamos jame vartojamos sąvokos (Reglamento 21.7 papunktis) ir kita.

Dėl susijusių aspektų

Statistikos kolegijos nuostatų 3.1 papunktyje nurodoma, kad *Statistikos kolegija rengia ir teikia Agentūrai siūlymus sprendžiant klausimus, susijusius su Statistikos kolegijos veiklos tikslu, ir Vyriausybės jai pavestus klausimus, susijusius su dalyvavimu formuojant oficialiosios statistikos valstybės politiką ir šios politikos įgyvendinimu*. Analogiška nuostata (su nuoroda į dalyvavimą formuojant valstybės politiką) siūloma ir Nuostatų 3.1 papunktyje.

Atkreipiame dėmesį, kad Vidaus reikalų ministerija yra parengusi ir Vyriausybei pateikusi Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo ir lydinčiųjų įstatymų projektus (TAP-22-2031, TAIS Nr.22-11297(3) - šie projektai po įvertinimo Vyriausybės kanceliarijoje yra grąžinti rengėjams tikslinti, šiame „pakeite“ kaip lydintysis projektas - siūlomas keisti ir Vyriausybės įstatymas (jame siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos dėl Vyriausybės įstaigų (Vyriausybės įstaigos nebedalyvautų formuojant valstybės politiką atitinkamo ministro valdymo srityje). Siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo, vėliau turės būti keičiami ir specialieji įstatymai (įskaitant ir Įstatymą), reglamentuojantys Vyriausybės įstaigų veiklą, suderinant juos su minėto Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektu.

Siūlome įvertinti šį aspektą ir įvertinti poreikį Statistikos kolegijos nuostatuose ir Nuostatuose duoti nuorodą į dalyvavimą formuojant oficialiosios statistikos valstybės politiką.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Aida Gritienė